

## Záverečná karta projektu

Názov projektu **Včasnostredoveké mocenské centrá v strednom Podunajsku** Evidenčné číslo projektu **APVV 0533-10**

Zodpovedný riešiteľ **PhDr. Karol Pieta, DrSc.**  
Príjemca **Archeologický ústav SAV**

### Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Archeologický ústav SAV
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

### Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

1. J-W-Goethe-Universität Frankfurt/Main, Nemecko
- 2.
- 3.

### Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

### Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. PIETA, K.: Hradiská vo Folkušovej – Necpaloch a Blatnici. Juhovýchodné prvky v púchovskej kultúre. Slovenská Archeológia LXII, 125-165 (v rozsahu monografie)
2. ROBAK, Z.: Studia nad okuciami rzemieni w typie karolińskim, VIII-X wiek. I część. Archeologica Slovaca Monographiae Studia Instituti Archaeologici Nitriensis Academiae Scientiarum Slovaca Tomus XVIII, Nitra 2013, 245 str., ISBN 978-80-89315-51-2.
3. ROBAK, Z.: Studia nad okuciami rzemieni w typie karolińskim, VIII-X wiek. II część. Archeologica Slovaca Monographiae Studia Instituti Archaeologici Nitriensis Academiae Scientiarum Slovaca Tomus XIX, Nitra 2014, 224 str., ISBN 978-80-89315-58-1.
4. PIETA, K.: Bojná – ein frühmittelalterliches Machtzentrum in Reichweite von Gold- und Eisenrevieren. In: M. Hardt – O. Heinrich-Tamáška (Hrsg.): Macht des Goldes, Gold der

Macht. Herrschafts- und Jenseitspräsentation zwischen Antike und Frühmittelalter im mittleren Donauraum. Forschungen zur Antike und Mittelalter 2, ISBN 978-3-86705-070-8, Weinstadt 2013, 423-437.

5. RUTTKAY, Matej. Mocenské centrá Nitrianskeho kniežatstva. In Bratia, ktorí menili svet - Konštantín a Metod : príspevky z konferencie. - Bratislava : Slovenské národné múzeum, 2012, s. 115-144. ISBN 978-80-8060-304-5.

### **Uplatnenie výsledkov projektu**

Vedecko-výskumná sféra (archeológia, história, životné prostredie), univerzitné a stredoškolské vzdelávanie, osвета, múzejníctvo, kultúrny turizmus, prezentácia výsledkov vedy

## **CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV**

### **Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku** (max. 20 riadkov)

Terénny výskum, progresívne prírodovedné analýzy (ako napr. geofyzika, mikromorfológia, dendrodatovanie) a materiálové rozbory i teoretické štúdie významne posunuli vpred naše poznatky o historických koreňoch i mechanizmoch vzniku stredísk výroby a moci. Spresnila sa doba a dôvody vzniku a zániku veľkých aglomerácií a podrobne sa skúmali aj hospodárske, strategické a politické príčiny ich vzniku. K nesporným prínosom patrí objav nového včasnostredovekého centra horného Ponitria. Zistilo sa, že na rovnakých princípoch demografického a ekonomického rastu vznikali aj predchádzajúce centrality moci v dobe keltského a germánskeho osídlenia stredného Podunajska, s významnou koncentráciou na území Slovenska. hlavné objekty výskumu v rámci projektu – najmä Bojná a Nitra, ale aj získané predmety materiálnej kultúry a ich prezentácia vo forme audiovizuálnych a výstavných projektov i modelových rekonštrukcií si získali značnú spoločenskú odozvu v prospech slovenskej vedy doma i v zahraničí. Pre veľký rozsah témy, objavy nových lokalít i nastolenie nových problémov nebolo možné výskum v celom rozsahu uzavrieť a bude nutné v ňom pokračovať do väčšej hĺbky a na kvalitatívne vyššej úrovni.

### **Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku** (max. 20 riadkov)

The field research, progresiv natural scientific analysis (as geophysic, micromorphology, dendrodating) as well as the theoretical studies contributed considerably to broadening our knowledge about the historical roots and establishment mechanisms of the centres of production and power. The time and reasons that led to the establishment and extinction of large agglomerations were specified; the economic, strategic and political reasons of their establishment were investigated, as well. To the hard contributions belongs the discovery of a new Early Medieval centre of upper Nitra valley region. It was determined that also the centres of power of the previous periods of the Celtic and Germanic occupation of the Middle Danube region, with remarkable concentration at the territory of Slovakia, originated according to the same principals of demographic and economic growth. The main structures of the research within the project – particularly Nitra and Bojná, further obtained finds of material culture and their presentation in the form of audiovisual and exhibition projects and model reconstructions – gained considerable response in the society home and abroad in favour of Slovak science. For the large scope of the researched topic, discoveries of new sites and emersion of new problems it was not possible to conclude the research completely and it will be necessary to continue the in-depth investigation on the qualitatively even higher level.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

**Zodpovedný riešiteľ**

PhDr. Karol Pieta, DrSc.

V Nitre 28. 11. 2014

**Štatutárny zástupca príjemcu**

PhDr. Matej Ruttkay, CSc. Nitra

V Nitre 28. 11. 2014

.....  
podpis zodpovedného riešiteľa

.....  
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu